סרט ★ סרט ★ סרט

בעריכת נעמי גולן

הגלסנוסט הרג את המתח ("בית רוסיה", קולנוע "אורלי")

שון קונרי על רקע "כיפות הבצלים" בכיכר האדומה: "כמו גלויית תיירים"

ברוסיה, הכוזב בסודות מדינה אחת דתרלמות, ואפילו אם הוא מדען בכיר שמוחו הוא "נכס צבאי", ז..."משאב כלכלי".

באנגליה – בוגד יכול לפרוש לליסבון ולשפץ בנחת דירת נופש.

זוהי אחת המסקנות הבולטות מן הסרט "בית רוסיה", מותחן פוליטי שנעשה ע"י רב־המכר של ג'והן לה קארה באותו שם. מי שיוצא "מרווחת" מן הסרט הזה היא ברית"מ. מוסקווה ולנינגרד קוסמטיים – ב"סטנד ביי", ניצחי לפקודתה. מה נראות כאן יפיפיות כמו גלויית תיירים והביס המרולדל של הקרמלין יקלוט בשמחה את הרולדים שיביאו התיירים המערביים שיעזבו על האתרים המצולמים בסרט. לא במקרה – כמעט כולם ארמונות וכנסיות מימי הצארים, פארקים והובי שלכת מלאי פסלים וכיכרות אלגנטיים. כל אחד והרוסיה שלו. חיים יבין חזר מרוסיה עם סידרת טלוויזיה המשקפת אווירת מחנק וסימטון, קולנועים רוסים הראו לנו מוסקווה אפורורית ומכוערת ("מוסקווה לא מאמינה בדמעות") מלאה שיכורי רכבת אדירים ומדהאים ואילו פרד שאפיה ופול מולנסקי, במאי ומפיק מערביים, חזרו משם עם נופי בונבוניירה. לא" פלא שזהו הסרט האמריקני הראשון שהרשום הרשו לצלם את כולו בברית"מ.

עלילת "בית רוסיה" מוכרת. נסיונו של מדען רוסי מבריק להבריח למערב סוד צבאי עליון – העיבודה שבוח ההרתעה הבליסטית של ברית"מ שואף לאפס וש"המעצמה" הקומוניסטית איננה יותר מאשר נמר נייר – נתקל באי אימון מוחלט של שירותי הביון האמריקנים והבריטים. כשהם כבר מאמינים – הם מכשילים את העבודת האינפורמציה לחלונות הגבוהים שכן – אם ייפסק מירוץ החימוש איך ימשיכו להתעשר הברות הענק המייצרות מטוסי קרב, חלקי חלליות, נשק גרעיני, צוללות וכדו'? אינטרסים כמיליארדי דולארים – נמצאים בסכנה אם יתברר שדיווחי המדען הסובייטי אמינים. מול ה"לובי" של תעשייני הנשק במערב – אפילו שירותי הביון חסרי אונים. סוף דבר – מוסגר הרוסי התמים שותר השלום לילדי שירות הבטחון הרוסי ושם לא תושבים פעמיים ומחסלים אותו. לו יצא הסרט הזה בימי הצלחמה הקרה – היתה הצלחתו מובטחת. היום – כולם יודעים שברית"מ לא אדירת עוצמה כפי שהתיימרה להיות.

מה אם כן נשאר לנו הצופים? הרקע ועליו כבר ג'ריבתי) והמשחק. שון קונרי מקסים כתמיד ומיטל פייפר משכנעת כרוסיה יפה אבל משהו צולע בכימיה בין השניים. אולי מפריע פער הגילים. עם כל קסמו – קשה להאמין לזיווג שבין קונרי המקומט בן השישים לבין פייפר הצעירה והקורנת. גם ה"הפי אנד" מדבק ומאולץ ולא תואם את המסר הציני והאירוני של העלילה. אילו ויתרו הפמיקים על הסוף הטוב שבו מרשים הרוסים לרוסיה ולילדיה לצאת את ברית"מ ולהצטרף לקונרי בליסבון עם החיבוק האנכרוניסטי של התמונה האחרונה כשכל הגיבורים המאושרים נמונים לאט בתצלום ארוך – היה הסרט יוצא נשכר. כפי שהוא היום – הוא נופל בין הכסאות הפוליטיים וסובל מחוסר אמינות

אליס לא גרה פה עוד ("אליס", קולנוע שחף)

מנהטן, גורדי שחקים של העשירים, דירה חלומית, בעל עורך דין, שני ילדים חמודים (ומטפלת), תכשיטים, סריגים יוקרתיים, מסאג'יסטית ופסיכולוגים, ספרים ומנתחים, קוסמטיים – ב"סטנד ביי", ניצחי לפקודתה. מה נראות כאן יפיפיות כמו גלויית תיירים והביס המרולדל של הקרמלין יקלוט בשמחה את הרולדים שיביאו התיירים המערביים שיעזבו על האתרים המצולמים בסרט. לא במקרה – כמעט כולם ארמונות וכנסיות מימי הצארים, פארקים והובי שלכת מלאי פסלים וכיכרות אלגנטיים. כל אחד והרוסיה שלו. חיים יבין חזר מרוסיה עם סידרת טלוויזיה המשקפת אווירת מחנק וסימטון, קולנועים רוסים הראו לנו מוסקווה אפורורית ומכוערת ("מוסקווה לא מאמינה בדמעות") מלאה שיכורי רכבת אדירים ומדהאים ואילו פרד שאפיה ופול מולנסקי, במאי ומפיק מערביים, חזרו משם עם נופי בונבוניירה. לא" פלא שזהו הסרט האמריקני הראשון שהרשום הרשו לצלם את כולו בברית"מ.

עלילת "בית רוסיה" מוכרת. נסיונו של מדען רוסי מבריק להבריח למערב סוד צבאי עליון – העיבודה שבוח ההרתעה הבליסטית של ברית"מ שואף לאפס וש"המעצמה" הקומוניסטית איננה יותר מאשר נמר נייר – נתקל באי אימון מוחלט של שירותי הביון האמריקנים והבריטים. כשהם כבר מאמינים – הם מכשילים את העבודת האינפורמציה לחלונות הגבוהים שכן – אם ייפסק מירוץ החימוש איך ימשיכו להתעשר הברות הענק המייצרות מטוסי קרב, חלקי חלליות, נשק גרעיני, צוללות וכדו'? אינטרסים כמיליארדי דולארים – נמצאים בסכנה אם יתברר שדיווחי המדען הסובייטי אמינים. מול ה"לובי" של תעשייני הנשק במערב – אפילו שירותי הביון חסרי אונים. סוף דבר – מוסגר הרוסי התמים שותר השלום לילדי שירות הבטחון הרוסי ושם לא תושבים פעמיים ומחסלים אותו. לו יצא הסרט הזה בימי הצלחמה הקרה – היתה הצלחתו מובטחת. היום – כולם יודעים שברית"מ לא אדירת עוצמה כפי שהתיימרה להיות.

מה אם כן נשאר לנו הצופים? הרקע ועליו כבר ג'ריבתי) והמשחק. שון קונרי מקסים כתמיד ומיטל פייפר משכנעת כרוסיה יפה אבל משהו צולע בכימיה בין השניים. אולי מפריע פער הגילים. עם כל קסמו – קשה להאמין לזיווג שבין קונרי המקומט בן השישים לבין פייפר הצעירה והקורנת. גם ה"הפי אנד" מדבק ומאולץ ולא תואם את המסר הציני והאירוני של העלילה. אילו ויתרו הפמיקים על הסוף הטוב שבו מרשים הרוסים לרוסיה ולילדיה לצאת את ברית"מ ולהצטרף לקונרי בליסבון עם החיבוק האנכרוניסטי של התמונה האחרונה כשכל הגיבורים המאושרים נמונים לאט בתצלום ארוך – היה הסרט יוצא נשכר. כפי שהוא היום – הוא נופל בין הכסאות הפוליטיים וסובל מחוסר אמינות

להם במו ידיה (במקום הטבחית שלה) ומנדנדת אותם בעצמה על נדנדות הפארק הסמוך (במקום המסעלת). "כיף" לה, נעשתה ענייה. לי זה הזכיר את "בן המלך" שהתחלף עם "העני" או את החיבור של בת המליונרים שהמורה בכתה ביקשה ממנה לכתוב מאמר על העוני. כתבה המליונרית הצעירה: "היה היתה ילדה נורא ענייה שאפילו הנהג הפרטי שלה היה עני, והמכשלה אצלם בבית היתה ענייה והגן שלהם היה עני... וגו'. תפסתם את הפרינציפ. בקיצור – קשה מאוד להזדהות עם אליס ועם ה"וולט־שקרץ" שלה וגם אגדת "הסוס הסיני" שנותן לה עשבי פלא המאפשרים לה להתגבר על עכבות, להיות רוזה ואינה נראית וכדו' – היא מוסיב ובוכו. לסרטו העשרים של וודי אלן יש חשיבות כמו לבועת קינלי ולא יותר. אבל אלן הוא אלן – ומי שחסיד מושבע שלו – לא יוותר גם על אליס (היא מיאה פארו המקסימה) ל"השלמת השכלתו".

החלומות על איחוד השמאל

בסוד שיח

מאת שאול שיף

ראשי מפלגות השמאל בישראל הם אלופים ביצירת מותרות, וכבל הנראה זה מה שנותן להם את "טעם החיים", למרות היעדר יצירה ועשייה קונסטרוקטיבית, בצד הביקורת האידיסופית שהם מטיחים מספסל האופוזיציה "הסוס" החדש הוא הערכות השמאל מול מפלגות הימין במאבק על השלום. היה זה ח"כ יוסי שריד (רץ) שבמוצאי שבת האחרונה דיבר בטלוויזיה על איחוד הקרוב בן המערך לבין השמאל ומדבריו ניתן היה להתרשם, כי אוטרסרטו האיחוד קם, והם, ראשי השמאל, יגלו גדלות־נפש ולא יעמדו על דברים קטנים בדרך לאיחוד. ח"כ שריד הוא פוליטיקאי אמין, והיה זה לפלא בעיני רבים, כולל חבריו, על שהציג תמונה שהיא יותר משאלת־לב מאשר מציאות.

וניתן לח"כ אברהם פורז ("שינוי") גלוי הלב לומר את דברו בעניין זה. אומר ח"כ פורז: האפשרות לאיחוד השמאל אכן קיימת, אבל היא פרובלמטית מאד.

ישנם גורמים שונים גם בנושא המדיני ולא רק הכלכלי־חברתי, ועמדותינו אינן זהות.

אולי תפרט?

ר"ץ תומכת במדינה פלשתינאית כפתרון ראשון במעלה, בעוד שאנו ב"שינוי" רחוקים

ח"כ אברהם פורז

מהתלהבות מדינה פלשתינאית. אנחנו מעדיפים ורוצים קונפדרציה עם ירדן.

ומדוע בעצם אתם שוללים מדינה פלשתינאית?

משום שאנחנו סבורים שמדינה פלשתינאית מבחינת גודל הטריטוריה היא קטנה מדי ופצופה מדי. לדעתנו המרחב הטבעי של מדינה פלשתינאית הוא ממזרח לירדן. אנחנו לא מוצאים הבדל בין העם במזרח לירדן לבין העם מעבר לירדן. כשם שהעולם התקשה להבין מדוע דרושות שתי גרמניות, כך אנו שואלים מדוע דרושות שתי מדינות פלשתינאיות.

אז על אידה בסיס מתנהל מו"מ לאיחוד בין מפלגות השמאל?

אין בכלל מו"מ לאיחוד או להופעה משותפת. ח"כ אמנון רובינשטיין הודיע כי הוא תומך ברעיון האיחוד, אך כדי שרעיון כזה יתקדם שלב בלשהו, יש לכנס את מוסדות המפלגות כדי שיזהילטו על כך וכן לבחור בצוות מו"מ. דבר כזה עוד לא היה והכל עדיין בגדר של רעיונות.

נכון, התנהלו פגישות בכנסת ומחוצה לה בעניין הזה, אך הפגישות הללו לא הובילו לשום תבלית.

אני צופה קשיים גם בתחומים אחרים כך, למשל בתחום הכלכלי אנחנו שונים מאד מאד ממפ"ם ומחלקים גדולים של ר"ץ.

ומה על הצד הפרסונאלי, מי לשני מי למי אחראי מי?

עד כה לא רוברה ולו מלה אחת על הצד הפרסונאלי.

ועם מפלגת העבודה יש לכם הבנה?

כשום צורה לא!

ומדוע?

בעיני חלק ממפלגת העבודה הוא בולשביקי וחלק ממנה הוא ליכוד ב'.

נכון, יש כמה חברי כנסת ממפלגת העבודה שעמדותיהם קרובות לדעתי ולאלה של "שינוי". אוכיר את יוסי ביילין, דוד ליבאי ואברהם שוחט. הם גם בעלי השקפה ליברלית וגם "יונים".

אין שום דבר משותף ביני לבין יצחק רבין ובעניני כלכלה הוא אינו מתעסק בכלל, והגישה ה"נצית" שלו אינה מקובלת עלי.

עליך להבין כי בכל הקשור למפלגת העבודה, הרי שמעבר לסוגיה האידאולוגית יש ביניהן פערים עמוקים: האחד במאבי, הבדפלד וההסתדרות הכללית. מפלגת העבודה מוכנה למכור למפלגות ההתיות את הסל תמורת שלטון ואתנו זה לא יילך. ואם תשאל אותי הופעה משותפת עם מפלגת העבודה בבחירות או ללכת ביחד – אז אני אומר לך כאן ועכשיו: אני הולך ביחד.

ומה הסיכוי שלכם לגרום להופעה משותפת של כל מפלגות הקדימה שמאל?

הסקר של "מודיעין אזרחי" מדבר על 12 מנדטים בנפרד ועל זה ח"כים בהופעה משותפת. "שינוי" ור"ץ כל אחת מהן תקבל תוספת של מנדט ואילו מפ"ם רק תשמור על כוחה.

עד כאן דברי ח"כ פורז ואם חשק מישהו מ"הבלוק" הקם לאיים עלינו, הנה ניתן ללמוד, כי רוזקה הדרך לאיחוד בין מפלגות ובוודאי ביניהן לבין מפלגת העבודה.

אווירה קודרת בתנועת ש"ס

עסקני ש"ס סברו, כי יוכלו שוב להרים ראש לאחר שתושלם חקירת המשטרה בנושא ההקצבות (אריה דרעי) ובעניין התשלומים לפעילים במערכת הבחירות לכנסת (רפאל פנחסי) והנה נפלה עתה על ראשם פרשה חדשה, שבה מוזכר שמו של ח"כ יאיר לוי. ח"כ יאיר לוי העושה עתה בארה"ב כאורח הממשל האמריקני, קיבל ריווח מחבריו על החקירה המתנהלת נגדו והוא הרגיע אותם: "יש לי תשובות על כל השאלות". בש"ס ישנה אווירה קודרת ומנהיגה הרוחני הגר"ע יוסף נתון במצב־רוח קשה בזמן האחרון והדבר נותן אותותיו בכל הרבדים בש"ס. הללו ערים לפרסומים הצפויים בכלי התקשורת עם פניית היועץ המשפטי לממשלה, מר יוסף חריש להסרת החסינות של ראשי ש"ס ויתכן אפילו משבר קואליציוני אם השרים דרעי ופנחסי ייתבקשו לצאת לחופשה ממשרדיהם.

פרס נעלב מהיעדר תגובה מצד חבריו

יו"ר מפלגת העבודה ח"כ שמעון פרס לא שבע השבוע נחת מחבריו במפלגה. כאשר נזף בו ראש הממשלה, יצחק שמיר בוועדת החוץ והבטחון של הכנסת, הוא ציפה כי נציגי סיעתו בוועדה יגיבו כפי שמגיבים כאשר פוגעים בחבר ועוד בראש מפלגה – אך קולם היה קול ענות חלושה. אפילו בליכוד הביעו תמיהה על תוכר ההתלהבות במפלגת העבודה לצאת להגנתו של שמעון פרס מזעמו של יצחק שמיר.

רק בעבור יום פירסמה סיעת המערך הודעה מאיימת על ראש הממשלה, אלא שזו באה מאותר מרי, וללא אש ארטילרית רצינית.

האם ישודר הקטע על הקרציה?

ארבעה חברי כנסת הופיעו בימים אלה במרכז סחן דלל בתל־אביב במסגרת תוכנית שמפיק יעקב אגמון, הארבעה האחון ריבלין, גד יעקובי, יאיר צבן ושבח ויים נתבקשו לדבר בעד־ונגד נושא שיבחרו לעצמם. המתיע את קהל המאזינים ואת עמיתיו החב"כים, ח"כ "רובי" ריבלין "הצבועני", שבחר לדבר על הקרציה ("אבל בלי הא"). ומי היא הקרצי? ח"כ ריבלין: ראשי תיבות של התנועה לקידום הרעיון הציוני שבראשה עומד שר הארבי יצחק מודעי. ח"כ ריבלין, כמובן לבו בהומור, הרחיב את הנושא גם לכיוונים של שר הארבי ועדים שנכחו במקום משוכנעים כי יצחק מודעי לא יתלהב במיוחד מהציורים שיימשך, אם תובנית זו אכן תשודר בגלי צה"ל היום.